

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI ROK

FILOZOFIJA

≡≡≡ Izpitna pola 1 ≡≡≡

Torek, 31. avgust 2004 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom.

Naloge, pisane z navadnim svinčnikom in nečitljive naloge, se točkujejo z nič (0) točkami. Za osnutek uporabite konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

Obrnite list

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg vsaj 600 besed. Bodite pozorni zlasti na analizo ključnih **pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) in na **razlago** stališč, ki jih boste v svojem premisleku predstavili. Pri razlagi in **utemeljevanju** uporabite konkretne **primere**, saj je izpeljava tako laže razumljiva, oprite pa se seveda tudi na filozofske perspektive, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju predstavite vsaj dva pogleda na dani problem.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Človek je prisiljen, da se sprašuje po smislu sveta.
2. Razpravljajte o trditvi: V svetu vlada nujnost, toda človek je kljub temu svoboden.
3. Razpravljajte o trditvi: Duh je le oblika obstoja materije.

VPRAŠANJE SPOZNAVJA

4. Razpravljajte o trditvi: Obstajajo le znanstvena spoznanja, filozofskih spoznanj ni.
5. Razpravljajte o trditvi: Brez jezika spoznanje ni mogoče, kajti vsako spoznanje mora biti izraženo v njem.
6. Razpravljajte o trditvi: Brez čutnih podatkov razum ne bi imel o čem razmišljati.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: V morali je lahko vse sprejemljivo, zato ni ničesar, za kar bi lahko vnaprej rekli, da ni moralno.
8. Razpravljajte o trditvi: Moralne so le tiste sodbe, ki so racionalno utemeljene.
9. Razpravljajte o trditvi: Bolje je biti nezadovoljen Sokrat kakor zadovoljen prašič.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: V pravični družbi ni nobene neenakosti.
11. Razpravljajte o trditvi: Demokracija je najbolj pravična oblika skupnega življenja.
12. Razpravljajte o trditvi: Vlada lahko le tisti, ki zna zadovoljiti interese večine.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: Razvoj znanosti bo spontano povzročil zaton religije.
14. Razpravljajte o trditvi: Mistično doživetje je edina prava pot k Bogu.
15. Razpravljajte o trditvi: Čeprav se včasih zdi, da si religija in etika nasprotujeta, je religija pogoj etike.

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN